

GAZETA LWOWSKA.

Wychodzi z Dodatkiem codziennie, prócz świąt i niedziel. Prenumerata kwartalna miejscowym 4 zlr. kr. 15., odbierającym pocztą 4 zlr. 40 kr., Inseracyę oplacają od wiersza w półkolumnie (drukiem garmont) po raz pierwszy 4 kr. następnie po 2 kr. m. k.

Nr. 140.

Czwartek 20. czerwca 1850.

Rok bieżący gazety 39.

PRZEGŁĄD.

Monarchya Austriacka. — Ameryka. — Hiszpania. — Angia. — Francya. — Szwajcarya. — Włochy. — Niemce. — Prusy. — Królestwo Polskie. — Turcya. — Wiadomości handlowe.

Monarchya Austriacka.

Rzecz urzędowa.

Wiedeń. 15. czerwca. Dnia 17. czerwca wyjdzie w c. k. nadwornej i rządowej drukarni w Wiedniu i będzie rozesłany LXIX. zeszyt powszechnego rządowego dziennika ustaw państwa, który 12go czerwca 1850 tymczasowie tylko w niemieckim języku wyszedł, teraz we wszystkich dziwięciu podwójnych wydaniach.

Zeszyt ten zawiera pod

Nr. 220. Cesarski patent z 7. czerwca 1850. którym postanowiono, że od 1. października 1850 ustaje cłowa linia między Węgrami, Krocycą, Sławonią, Siedmiogrodem, tudzież innemi koronnemi krajami, a już teraz znosi się pobieranie należytości od wprowadzania i wyprowadzania wołów, byków, krów i cieląt, które żywe po-za cłową linię wprowadzane bywają.

Nr. 221. Dekret ministerstwa finansów z 9. czerwca 1850, którym odnośnie do zniesionej patentem z d. 7. czerwca 1850 linii cłowej, istniejące cłowe i trzydziestkowe przepisy względem pobierania należytości od wprowadzania i wyprowadzania wołów, byków, krów i cieląt, które żywe po-za linię cłową wprowadzane bywają, już teraz się z mocy obowiązującej wyjmują.

Lwów. 15. czerwca. Dnia 1. czerwca 1850 r. odbyło się dziewiąte losowanie seryi puszczonych pod dniem 1. lipca r. 1849 w obieg banknotów na 10 kr. i 6 kr. i wyciągnięto seryę litt. M. banknotów na 10 kr.

Każdy przeto posiadający tą literą oznaczony banknot na 10 kr., może go w przeciągu dwóch miesięcy, poczynawszy od 1. lipca r. b. wymieniać na 6 kr. srebrnych i 4 kr. miedzianych. a mianowicie tak w przeznaczonym do tego wydziale centralnej kasy państwa w Wiedniu, jakoteż we wszystkich kasach poborczych po prowincyach — a w Galicyi i na Bukowinie w krajowych głównych kasach we Lwowie i w Czerniowiecach. — Te wylosowane banknoty będą zresztą równie jak i niewylosowane po upływie wspomnionego terminu we wszystkich kasach publicznych za gotówkę przyjmowane.

Sprawy krajowe.

(Obwieszczenie.)

Wiedeń. 13. czerwca. Ogłoszona w Wiedeńskiej Gazecie z 7go kwietnia 1850 nr. 84. nagroda za wymyślenie, zbudowanie i odstawienie lokomotywów do jeżdżenia koleją przez Semmering, dała powód do tego, że do ministerstwa handlu, rękodziel i budowl publicznych przesłano mnóstwo samych projektów, którym oprócz tego w większej części na wszelkiej praktycznej zasadzie zbywa.

Dla powstrzymania takich nieodpowiednich zamiarowi propozycyi zwraca się uwagę na dosłowne brzmienie dekretu wysokiego ministerstwa handlu, rękodziel i robót publicznych z 17. kwietnia r. b. l. 1245-B, że temu tylko przeznaczona jest nagroda 20,000 dukatów, kto stosowny lokomotyw wymyśli, zbuduje i odstawi, a przeto namieniony dekret daje wyraźnie do zrozumienia, że administracya państwa życzy sobie nie same projekta otrzymać, ale istotne lokomotywa, któreby się do wymienionego zamiaru przydały; następnie że ogłoszeniem tem nieuczyniono zadania wynaleść lokomotywa, któremiby się koleją przez Semmering przeprawiać można, gdyż na bawarskich i wirttembergskich kolejach żelaznych są już oddawna takie lokomotywa w używaniu, lecz aby ta przeprawa odbywać się mogła z większą doskonałością, niż za pomocą teraźniejszych lokomotywów.

(Sprawa zniesienia ciężarów gruntowych w Morawii.)

Wiedeń. 15. czerwca. O sprawie zniesienia ciężarów gruntowych w koronnym kraju Morawii w ciągu miesiąca maja dowiadujemy się, że rezultat jej w tym miesiącu okazał się jeszcze pomyślniejszym, niżli w poprzednich miesiącach. Umowy względem miernego wynagrodzenia odbyły się w 23 dominach z 176 gminami i 8206 obowiązanymi, którzy prócz kwoty indemnizacyjnej 20,039 zr. 33³/₄ kr. jeszcze pod tytułem kapitału za zniesione ciężary gruntowe 400,787 zr. 11¹/₄ kr. zapłacić mają. Z tego kapitału wypłacono już w ciągu maja 38,609 zr. 58²/₄ kr. Przeto z doliczeniem trzeciej części przypadającej za zniesienie pańszczyzny otrzymają uprawnieni do indemnizacyi jako rentę 40,178 zr. 8¹/₄ kr. a jako kapitał 803,857 zr. 35¹/₃ kr. Taka sama umowa została zawartą pomiędzy 4 proboszczami a 30 gminami z 664 obowiązanymi, którzy rocznie sumę 2,577 zr. 27 kr. a jako kapitał indemnizacyjny 51,549 zr. 12³/₄ kr. zapłacić mają, z którego 4,158 zr. 12 kr. już istotnie wypłacili. Tak więc mają uprawnieni do indemnizacyi z doliczeniem powyższego dodatku prawo do rocznej renty 5142 zr. 7 kr. i do kapitału wynoszącego 102,842 zr. 25²/₄ kr. Względem zniesienia pańszczyzny zostały zawarte umowy: a) w 17 dominach z 64 gminami i 2201 obowiązanymi do zapłacenia rocznej renty 2,796 zr. 48²/₄ kr. i kapitału 55,936 zr. 13²/₄ kr., z którego 3,068 zr. 35 kr. dotąd już wypłacili; b) w 71 uprawnionych do indemnizacyi gminach z 1311 obowiązanymi do zapłacenia renty 517 zr. 24²/₄ kr. i kapitału 10,348 zr. 27³/₄ kr., z którego 1275 zr. 35¹/₃ kr. już wypłacili; a c) pomiędzy 5 osobami mającemi prawo do indemnizacyi a 27 obowiązanymi do zapłaty rocznej renty 107 zr. 10²/₄ kr. i kapitału 2143 zr. 28 kr. Z tego wypłacono już 107 zr. 10²/₄ kr. — 18 gmin rzekło się po-łowy oznaczonego kapitału indemnizacyi, tak że darowana przeto obowiązanym kwota 2569 zr. 32 kr. wynosi. Dwie gminy darowały procenta, a jedna gmina rzekła się czynszu domowego od 20 osadników w kwocie 22 zr. 30 kr. Toż samo darowała pewna osoba mająca prawo do indemnizacyi obowiązanym swoim cały kapitał indemnizacyjny. Jeżeli więc zestawimy razem wszystkie rezultaty zawartych w Morawii od 1. stycznia do końca maja 1850 umów względem zniesienia ciężarów gruntowych, tedy okaże się, że w kraju tym zostało już uwolnionych 270 gmin z 35,350 obowiązanymi, na których przypada zapłacenie rocznej renty 95,059 zr. 46³/₄ kr. a kapitału 1,901,844 zr. 34 kr., z czego dotychczas już 178,562 zr. 14¹/₄ kr. wypłacili.

(Oest. Korr.)

(Wiadomości bieżące z Wiednia z d. 14. czerwca.)

Wiedeń. 14. czerwca. Względem zaprowadzenia seminarjów historycznych wyjdzie wkrótce projekt ministerjalny. Seminarja te, na wzór francuskich Ecoles de Chartes, będą mieć zamiar ukształcić profesorów do badania dziejów. Uczniowie, w niewielkiej liczbie, otrzymają stypendya, i po skończonych naukach przygotowawczych będą się wyłącznie w tej nowej akademii tylko historii poświęcać.

— Zaraza na bydło, która się w Siedmiogrodzie srożyła, zaczyna już ustawać, i jeszcze tylko w niektórych okolicach grasuje.

— Na utrzymanie dróg zwracają wielką uwagę. Według wydanego tamże rozporządzenia muszą być drogi i gościńce ciągle w dobrym stanie utrzymywane. Wszystkie drogi prowadzące do głównych punktów komunikacyi, muszą być oznaczone, a na tablicach, które na słupach są umieszczone, musi być dokładnie wyrażono, do którego głównego miasta droga prowadzi.

— Jeneralicya c. k. armii austriackiej składa się obecnie z 7 feldmarszałków, 23 feldzeigmajstrów, 115 feldmarszałków lejtnantów, 147 jenerał-majorów i 200 pensjonistów.

— Dochód cła komunikacyi z Węgrami i Siedmiogrodem wynosił według urzędowych wykazów w r. 1849 nie więcej jak 915,395 zr. 43¹/₄ kr., a to dochód cła od wprowadzania wynosił 796,536 zr. a od wywozu 118,859 zr. 43¹/₄ kr. m. k.

— Jch Moście Cesarz Ferdynand i Marya Anna stanęli dnia 11. wieczór w Insbruku, i byli tamże uroczystie przyjęci.

— Przy wczorajszym losowaniu losów księcia Esterhazego na 40 zr. padły wygrane na numera następujące: Na nr. 11,376 główna wygrana w kwocie 40,000 zr.; nr. 83,603 á 8,500 zr.; nr. 32,176 á 3000 zr.; nr. 48,790, 56,321 i 116,935 każdy á 500 zr.; nr. 17,859, 88,262, 152,212 i 160,926 każdy á 400 zr.; nr. 57,859 i 126,800 każdy á 200 zr.; nr. 968, 6941, 6806, 19,406, 22,601, 23,173, 30,199, 57,699, 98,882, 107,357, 122,880 i 155,439 każdy á 100 zr.

(Wiadomości bieżące z Wiednia z d. 15. czerwca.)

Wiedeń. 15. czerwca. Wspominana kilkakrotnie już kwestya indemnizacyi, jakiej poddani angielscy po zajęciu z panem Pacifico w Grecyi, od rządu tokańskiego domagać się zamysłają, a przyczem lord Palmerston odgrywał ciągle rolę bardzo gorliwego projektora, przybierze jak się zdaje, wkrótce już całkiem inną postać.

Albowiem ze strony Rosyi wysłano już, jak słyhać bardzo energiczne reklamacje w tej sprawie do gabinetu angielskiego. W reklamacjach tych, o ile nam wiadomo, zagraża gabinet petersburski użyciem zastrzegających środków przeciw znajdującym się w Rosyi podanym angielskim, gdyby lord Palmerston nieokazał się skłonny do znacznego ograniczenia roszczeń w Toskanii a podług prawa zupełnie niesłusznych pretensyi.

— Wczorajsza poczta wieczorną odjechał ztąd generał-major Kellner von Köllenstein, jeneralny adjutant Jego ces. Mości, z lekarzem Dr. Brum i okulistą Dr. Gulz do Lwowa. Komisję tę wysłano tam z rozkazu Jego ces. Mości, ponieważ w garnizonie tamtejszym szerzy się tak zwana słabość egipska, a przeto inspekcja taka dla zaradzenia temu nieszczęściu w samem miejscu jest potrzebną.

— Z Preszburzkiego i Oedenburgskiego dystryktu nadchodzą bardzo pomyślne wiadomości o zachowaniu się ludności tamtejszej. — Usiłowania separatystów nieznajdą sympatii u ludu, który przeciwnie bardzo się tem cieszy, że się już pozbył kłopotów ekonomii komitackiej. — W dystrykcie Oedenburgskim wyraża się opinia publiczna bardzo korzystnie o działaniu król. komisarza rządowego, hrab. Hermana Zichy, który niezmordowanie pracuje nad tem, aby dawne lennicze Węgry pojednać z zasadami państwa konstytucyjnego. (O. C.)

(Wiadomości bieżące z Wiednia z d. 16. czerwca.)

„Austr. Korespondencya“ z dnia 16. czerwca, zawiera następujące doniesienia:

Hrabia Chambord i książę Blacas przybyli wczoraj z Kirchberga paropływem do Wiednia, i natychmiast odjechali do Frohsdorf.

— Z powodu coraz więcej psujących się dróg komercyjnych i gminnych, wezwał namiestnik prowincyi austriackiej poniżej Anizy — wszystkich kapitanów obwodowych, izby czuwali nad utrzymaniem w dobrym stanie dróg tych, z wyjątkiem tylko murowanych gościńców.

— Dnia 13. wieczór rozwiązano w Kassel zgromadzenie narodowe, chociaż jeszcze nie głosowano tam w kwestyi przyznania podatków.

— Najnowsze doniesienia z Kopenhagi z dnia 13. brzmią dość pomyślnie i spokojnie. Korpus armii stoi wprawdzie przy samej granicy, lecz nie myśli ją przekroczyć.

(Kurs wiedeński z 15. czerwca 1850.)

Obligacye długu państwa 5% — $94\frac{3}{4}$; $4\frac{1}{2}\%$ — $83\frac{1}{16}$; 4% — $73\frac{1}{4}$; $2\frac{1}{2}\%$ — 50. Akcy bank. 1120. Losy z 1834 r. 177; z 1839 r. $112\frac{1}{2}$. Akcy kolei półn. $107\frac{1}{2}$.

Ameryka.

(Szczegóły o wyprawie na wyspę Cuba.)

Dziennik amerykański „Courier and Enquirez“ wychodzący w Nowym Yorku zawiera następujące szczegóły o wyprawie przeciw wyspie Cuba.

Przy wylądowaniu w Cardenas powitano najeźdźców gradem kul i innych projektyliów padających z dachów z okien i z rogów ulic. Pułkownicy Wheat i O'Foara otrzymali lekkie rany.

Najeźdźcy dali ze swej strony ognia a walka trwała blisko godzinę, poczem wywieszono białą chorągiew na pałacu gubernatora. Wnet rozpoczęli mieszkańcy na nowo walkę a wojska Lopeza podpaliły gmach gubernatora, który zmuszony był poddać się z osobami otaczającymi go, których było blisko stu; zamknęto ich w koszarach.

Uwolniono sto pięćdziesiąt więźniów galarowych i Lopez był panem miasta, aż do wieczora. Lopez powrócił z swoim głównym sztabem i z oddziałem 25 żołnierzy pod dowództwem oficera na pokład okrętu „Creole“.

Wtem nadszedł oddział 200 ułanów, którzy znowu rozpoczęli całonocną walkę i zabili dwunastu najeźdźców, między tymi kilku oficerów. Więźnie galarowi, których Lopez uwolnił, niechcieli się także z nim połączyć, musiał więc spieszyć dać ich znowu na okręt w przytomności tłumu mieszkańców, którzy się zbiegli by z nimi rozpocząć walkę.

Z drugiej strony ofiarowali rządowi hiszpańskiemu swoje usługi wszyscy cudzoziemcy mieszkający w Hawanie, z wyjątkiem Amerykanów.

Lopez był tylko szesnastu godzin panem miasta Cardenas t.j. aż do przybycia wojsk nadesłanych z Matanzas.

Najeźdźcy mieli stracić 50 ludzi zabitych i rannych a Hiszpanie 90 do 150. Oddział ułanów, którego liczby nie podano, miał ogromne ponieść straty przy ataku na wojska Lopeza, które się broniły cofając się ku okrętowi „Creole“, na którego pokład dostały się w nieładzie, ścigani z bliska przez hiszpański statek „Pizarro“.

Władze hiszpańskie ogłosiły na wyspie Cuba stan blokady i wydały rozkaz przyaresztowania wszystkich, którzy bądź bezpośrednio bądź pośrednio mieli udział w ekspedycyi.

Według najnowszych wiadomości pojmano większą część wojsk należących do ekspedycyi i wysłano ich do Hawany. Lopez został także przyaresztowany wraz z swoim adjutantem Sanchez Esnaga przy wylądowaniu w Savannah na terytorium północno-amerykańskim, lecz uwolniono ich wnet po dość długiej indagacyi.

Lopez wrócił z tryumfem do swego hotelu wśród okrzyków liczego tłumu ludności. (Ind.)

(Statystyka wyspy Kuby. — Wiadomości z Kalifornii.)

Wyspa Kuba obejmuje mil kwadratowych 1500 z ludnością 610,000 białych, 190,000 wolnych kolorowych i 600,000 niewolni-

ków. Każdy z tych ostatnich wart w przecięciu 300—350 dolarów, zaczęła wartość ogólna wszystkich niewolników wynosi 180 do 210 milionów dolarów. Roku 1843 wywieziono z Kuby towarów za 28, a przywieziono za 32 mil. dol.; 3740 okrętów zawinęło do portów tej wyspy, odpłynęło zaś 3310. Na wyspie tej znajduje się 40 mil kolei żelaznych, a 10 mil właśnie w budowie. Kolej żelazna łączy Hawanę z kwitnącem chociaż małym miastem portowym San-Carlos de Matanzas. Dopiero dwie piąte części wyspy posiadają jaką-taką kulturę, lecz mogłyby daleko więcej przynosić korzyści, gdyby je należycie uprawiano. Wielka część leżącego ugiorem kraju pokryta jest borami drzew mahoniowych i cedrowych. Są też na Kubie obfite kopalnie miedzi, lecz nie umieją dobrze około nich pracować.

Paropływ „Crescent City“ przywiózł doniesienia z Kalifornii, sięgające po dzień 21. kwietnia. Zgromadzenie kupców zaproponowało postanowić cenę piasku złotego na 16 do 17 dolarów, i przyjmować go za gotową monetę, — Wniosek ten jednak odrzucono. — Kopalnie dostarczają ciągle dostateczną mnogość kruszeu.

Na kongresie uchwalono założyć mennicę w San-Francisco i w Nowym-Yorku. (D. R.)

Hyspania.

(Stan dochodów skarbowych.)

Madryt, 6. czerwca. Zdaje się, że stan dochodów skarbowych z miesiąca maja jest bardzo pomyślny, i że etat, który z końcem tego miesiąca będzie umieszczony w gazecie urzędowej, wykaże znaczne powiększenie dochodów publicznych. Dziennik „el Camerario“ wychodzący w Kadyxie, donosi w tym względzie, co następuje: „Dowiedzieliśmy się, że dochody tej prowincyi w przeciągu miesiąca maja przewyższają sumę 6 milionów realów, przeto o jeden milion więcej nad wyrachowanie rządu. Okazuje się więc, że podatki wpływają jak najregularniej, i że stan finansów codziennie staje się pomyślniejszym. Cła przyniosły blisko 80,000 piastrow (6000 piastrow więcej nad sumę naprzód wyrachowaną. (Ind.)

(Wiadomości bieżące z Madrytu.)

Madryt, 6. czerwca. Wydano stósowne rozkazy do przyzwoitego przyjęcia księcia i księżnej Montpensier, którzy mają dzisiaj przybyć do Madrytu. Dawniejszy poseł we Wiedniu, książę Gor, a teraźniejszy prezydent rady państwa, powrócił tutaj.

Minister spraw zewnętrznych i minister sprawiedliwości mieli długą konferencyę z papieżkim nuncyuszem. Mówią, iż zamierzony konkordat między Hyspanią a Rzymem przyjdzie już wkrótce do skutku, a między innemi nastąpić ma przez ten konkordat sankcyja sprzedaży dóbr niegdyś duchownych.

Kurs ciągle się podnosi.

(D. R.)

Anglia.

(Dyskusye w izbie niższej.)

Londyn, 11. czerwca. Izba niższa zajmowała się na dzisiejszem posiedzeniu dalszą dyskusją nad bilem tyczącym się grzebania umarłych w obrębie murów wielkich miast. Na początku posiedzenia przedłożył p. Humphrey Williams petycję względem zaprowadzenia systemu pocztowego po jednym penny dla korespondencyi z zagranicą.

— Na wczorajszem posiedzeniu odrzuciła izba niższa po długiej debacie większością 85 głosów przeciw 55 mocę pana Hume tyczącą się pałacu parlamentu; odrzuciła również większością 144 głosów przeciw 62 inną mocę tego samego członka, aby zmniejszyć o 3000 funt. szt. sumę przeznaczoną na udekorowanie nowej izby niższej. Przyjęto sumę 103,000 funt. zaproponowaną przez rząd.

„Dziennik „Daily-News“ donosi: Ministrowie radzili królowej, aby zezwoliła na prośby wyrażone w adresie izby niższej względem niedzielnej pracy na pocztach. W niedzielę niebędą się ani odbierać ani rozdawać listy w całym królestwie, i osobna komisya zajmie się rozpoznaniem, czyliby niemożna wstrzymać w niedzielę ekspedycyę pakietów bez wyrządzenia szkody w obrocie publicznym.

— Przez dzienniki z Nowego Yorku mamy wiadomości z Kalifornii sięgające do 21. kwietnia. Wydatek kopalni złota był ciągle bardzo znaczny.

Steamer „Philadelphia“ przybyły z Chagres do Nowego-Yorku przywiózł 500,000 dolarów w złotym piasku. (Ind.)

(Izba niższa. — Mumia z Thebów. — Wiadomość z Lizbony.)

Londyn, 12. czerwca. W izbie wyższej odczytano królewską odpowiedź na petycję względem ustanienia niedzielnych zatrudnień na pocztach. J. M. królowa oświadcza w niej, iż życzeniu izby stanie się zadosyć, i że zarazem wyjdą potrzebne w tej mierze rozkazy. Następnie rozpoczęła się długa dyskusya nad wnioskiem p. Hume, który żądał, izby ze sumy 103,000 funtów szterlingów — wyznaczonej na zbudowanie nowego domu parlamentarnego, ujęto 3000 f. s. Te trzy tysiące f. s. przeznaczone są mianowicie na artystyczne upiększenie budynku; p. Hume jednak mieni to być niepotrzebną rozrzutnością, dodając, iż i tak już narastają przy podobnych przedsiębiorstwach zwykle większe wydatki niż je obejmował pierwotnie kosztorys. Wniosek ten odrzucono 144 głosami przeciw 62.

W hotelu lorda Londesborough „Piccadilly“ zebrało się było wczoraj znakomite towarzystwo uczonych i przyjaciół starożytności dla rozpoznawania przywiezionej przez pana Arden mumii z Thebów. — Okazało się, iż zwłoki te są pozostałością znakomitej damy egipskiej, nazwiskiem Anchzenhesi (żyjąca z woli Izis), która umarła przed 3000 blisko laty.

Z Lizbony donoszą z dnia 1. czerwca o nowych rozporządzeniach względem wywozu wina. Posiedzenia kortezów mają trwać do 2. lipca. (D. R.)

Francya.

(Posiedzenie zgromadzenia narodowego z d. 12. czerwca.)

Paryż, 12. czerwca. Dalszy ciąg dyskusji nad ustawą względem założenia kas pensyi i kas dla wsparcia wzajemnego dla klas pracujących przypadł na dzisiejszem posiedzeniu z porządku dziennego. — Według art. 13. ma kasą pensyi dla niezdolnych do pracy robotników zawiadywać administracja kasy depozytowej. Artykuł ten mimo opozycji ze strony kilku montagnardów przyjęto w niezmięnej formie. — Prezydujący Leon Faucher przerywa dyskusję ogłaszając interpelację deputowanego Charles Lagrange do ministra robót publicznych i spraw wewnętrznych względem szkodziwego wyrwania bruku i makadamizowania bulwarów, na co się handlujący przedmieścia Temple mocno użalają. Na oświadczenie ministra spraw wewnętrznych, iż gotów jest odpowiadać, jeżeli sobie tego zgromadzenie życzy, odroczone interpelację na 3 miesiące t. j. usunięto ją. — Art. 14. ustawy o kasach pensyi postanawia mianowanie komisji 25 członków dla rozstrząśnienia wszystkich dotyczących się kwestyi. Komisja ta ma się składać: z 4 reprezentantów ludu, 2 radz. państwa, 2 radz. kasacyjnych, 2 radz. rachunkowości, 2 człon. akademii umiejętności, 2 członków akademii nauki moralnej i polityki ci wszyscy mają być wybrani przez swych kolegów — 2 dyrektorów ministerstwa finansów, 2 duchownych, 2 lekarzy, 5 członków ze stanu przemysłowości i rolnictwa — wszyscy ostatni mają być mianowani od rządu. Mimo opozycji ze strony deputowanego Mathieu (de la Drome) przeciw obecności dwóch duchownych w tej komisji, w czem ón jak w ogóle w każdym mieszanu się duchowieństwu do nowych urzędów politycznych, upatruje profanowanie religii, przyjęto ten artykuł, tudzież następujący: wedle którego od 1. stycznia 1853 roku ma nastąpić rewizya całej ustawy. Potem przyjęto całą ustawę w drugiej dyskusji i przypuszczono ją do 3ej i ostatniej. — Z porządku dziennego przypadła następnie sprawa pomnika dla Napoleona. Wydział zganił w sprawozdaniu swoim nieprawnie przyzwolone przez byłego ministra Duchatel wydatki, proponuje jednak, żeby je uznano i żeby przyzwolono kredyt 2½ mil. dla pokrycia kosztów i ukończenia pomnika. Wniosek wydziału przyjęto bez dyskusji większością 443 głosów przeciw 166. Potem zaczęła się dyskusya nad wnioskami do ustawy względem wsparcia dla ofiar z dni lutego i czerwca i t. d. Minister spraw wewnętrznych Baroche przypomina, że wynagrodzenie dla ofiar rewolucyi z lutego proklamowano jeszcze w lutym r. 1848. Zwraca dalej uwagę na to, że rząd propozycją względem wsparcia ofiar z lutego obiał także ranionych podówczas wojskowych, tudzież familie poległych. Mimo to odrzuca wydział propozycję, z tego powodu: „Że dla rządu Francyi może się to stać na przyszłość rzeczą niebezpieczną, podawać rodzaj zachęcenia tym ludziom, którzy powodowani namiętnością lub za nadto egzaltowaniem przekonaniem politycznem, przywłaszczają sobie prawo kierowania losami narodów nie obliczywszy nieszcześćia, w które te narody i siebie samych wtrącić mogą.“ Minister oświadcza nakoniec w imieniu rządu, że rząd zgadza się ze zdaniem wydziału z tem jednak zastrzeżeniem, że zgodnie z tem zdaniem zaradzi rzeczywistym cierpieniom z dni lutowych innemi środkami i zażąda na to kredytu; lecz sprzeciwia się wnioskowi deputowanego Segur d'Aguesseau, ażeby wynagrodzono tylko rannych wojskowych z dni lutego równie jak i wnioskowi dep. Crémieux, ażeby tylko walczących z partją ludu uwzględniono. Powszechną dyskusję nad tą ustawą zamknięto, a nad kwestją czyli ma nastąpić dyskusya artykułów pojedynczych, przystąpiono do poimienne go głosowania. Większością 372 głosów przeciw 226 odrzucono dyskusję artykułów, t. j. odrzucono ustawę.

(Podróż pana Thiers do Anglii. — Izba prawodawcza. — Sąd przysięgłych departamentu Sekwany. — Emil Girardin wybrany reprezentantem depart. niższego Renu.)

Paryż, 13. czerwca. O podróży pana Thiers do Anglii krąży ciągle rozliczne demysły. Utwierdza się niejako pogłoska, że celem tej podróży byłego prezydenta rady ministeryalnej z dnia 1go marca jest przeszkodzić przymierzowi między dwiema liniami Burbonów, pod warunkami, jakie podano w ostatnich czasach, mianowicie pod warunkiem adoptacyi hrabi Paryża przez hrabię Chambord. — Słychać, że pp. Guizot i Duchatel także pojedą do Londynu, co jednak dopiero nastąpi w przyszłym tygodniu, to jest, za powrotem pana Thiers. Dzisiejsze posiedzenie izby prawodawczej zaczęło się debatą nad protokołem przeszłego posiedzenia, przy której sposobności, legitymiści i członkowie góry wystąpili z pochwałami bohaterów jednej i drugiej strony. Następnie zajmowało się zgromadzenie dyskusya nad projektami ustaw podrzędnego znaczenia. Powzięto jednak dwie główniejsze uchwały, jedną, że zgromadzenie przejdzie do trzeciej deliberacyi nad projektem ustawy wyznaczającej wsparcie i pensye dla rannych w miesiącu czerwcu — druga, mocą której zgromadzenie większością 376 głosów przeciw 194 odrzuciło propozycję pana Pascat Duprat, aby członkowie komisji municypalnej w Paryżu, mianowani przez rząd, poddani zostali pod wybory gminy. Symptom, którego wagi nienależy przesadzać, który jednak zawsze ma pewne znaczenie, objawia się w ostatnich wyrokach sądu przysięgłych w departamencie Sekwany, w sprawach dziennikarskich. Niedawno jeszcze okazywał się ten trybunał bardzo surowym. Do-

wodem tego są liczne skazania dzienników „Voix du peuple“, „Democratie pacifique“ i innych organów partyi karmazynowej. Od tygodnia zaś uwolniono w tym sądzie od oskarżenia jeden po drugim dzienniki, „Evénement“, „National“ i „Voix du peuple.“

Emil de Girardin został już ostatecznie wybrany reprezentantem departamentu niższego Renu; odniósł on tą razą zwycięstwo nad dwoma współzawodnikami, nad legitymistą i nad republikaninem barwy dziennika „National.“ (Ind.)

Szwajcarya.

(Sprawy wielkiej rady federacyjnej.)

Berna, 10. czerwca. Wielka rada federacyjna powzięła przekonanie, iż niedojdzie końca jeżeli przy każdym zakwestyonowanym wyborze toczyć się będą bitwy między prawą a lewą stroną. Zakwestyonowano bowiem 78 wyborów! Na dzisiejszem posiedzeniu zgodzili się obydwaj stronnictwa na to, iż uznają ważnemi wszystkie wybory, tak radykalne jak i konserwacyjne. Dnia jutrzejszego ma Wielka rada przystąpić do wyboru swego biura i do mianowania rady stanu (władzy wykonawczej.) Walka musiała być zacięta. Wiadomo, że ustępująca władza wykonawcza należy do partyi radykalnej; a w obecnej zaś Wielkiej Radzie mają zwolennicy obydwóch stronnictw niemal równe siły; z każdej strony jest ich mniej więcej sto. Sytuacya znajduje się poniekąd w ręku małej liczby 18 do 20 deputowanych, umiarkowańszych niż występująca władza wykonawcza, a mniej umiarkowanych niż prawa strona, którzy stanowią większość na tej stronie, z którą głosują. Zdaje się, iż przy wyborze nowej władzy wykonawczej głosować będą z prawą stroną. (Ind.)

Włochy.

(Wiadomości z Turynu.)

Komendant gwardyi narodowej w Turynie wyraził się o niej bardzo chlubnie w jednym rozkazie dziennym, a to z powodu przyzwoitego zachowania się i prawdziwie wojennej jej postawy podczas przeglądu J. M. króla. — Dnia 11. czerwca miała nastąpić na zamku królewskim w Stupigini wielka uczta na cześć księcia i księżnej Genuy, na którą zaproszono gwardyę Turyńską i członków obu izb wraz z ich rodzinami. (D. R.)

(Najnowsze wiadomości z Włoch.)

„Oester. Correspondenz“ podaje następujące najnowsze wiadomości z Włoch:

Medyolan, 11. czerwca. Jenerálny gubernator lomb.-weneckiego królestwa Jego Excelencya fm. hr. Radetzky, który przedwczoraj odjechał był na inspekyę wojskową od Pawii, Magenta i Gallarate, powrócił wczoraj nazad, a dziś zrana odjechał znów do Werony.

Turyn, 9. czerwca. Na wczorajszem posiedzeniu izby deputowanych przyjęto nową ustawę bankową 103 głosami przeciw 14.

Neapol, 1. czerwca. Stojąca w zatoce neapolitańskiej na kotwicy eskadra francuska została zaopatrzoną w świeży zapas żywności. Jak słychać odpłynie eskadra ta natychmiast do Palermo, jeżeliby eskadra angielska na wodach tamtejszych się pojawiła.

(Statut konstytucyi w Rzymie nie będzie przywrócony.)

Rzym. Mówiono tu o wnet nastąpić mającem przywróceniu statutu konstytucyjnego; pogłoska ta była jednak bezzasadna. Niektóre korespondencje donoszą, że papież poniekąd się skłaniał do tej koncesyi; lecz kardynałowie mu przedstawili, że instytucye liberalne wieda łatwo do swawoli i anarchy. — Zarzucono przeto zupełnie myśl przywrócenia statutu. (Ind.)

Niemce.

(Rozprawy w drugiej izbie bawarskiej.)

Mnichów, 11. czerwca. Wczoraj i dzisiaj dyskutowano w drugiej izbie nad kwestją konstytucyi niemieckiej. Lewa przedłożyła wnioski i wyrzekła z powodu referatu w wydziale izby względem kwestyi niemieckiej takie zdania, które mogą być rozszerzone przez demokratyczne dzienniki, bo niezawodnie nie spodziewała się innego skutku. Wydział przyjął wniosek swego referenta barona Lerchenfeld, który twierdzi, że przedłożone dokumenta nie powodują do dalszych wniosków i że przeto wnioski lewej strony nie mają być uwzględnione. — Na wniesioną następnie interpelację księcia Wallerstein oświadczył p. von der Pfordten, że Bawarya uważa obecne zgromadzenie w Frankfurcie za plenum związku. Na drugie pytanie: czyli Bawarya uważa powzięte tam uchwały za obowiązujące, odpowiedział prezydent ministrów, że interpelant zna za nadto dobrze konstytucyę związku, ażeby w tym względzie potrzebował wyjaśnienia. Na trzecie pytanie odpowiedział, że ostateczna uchwała nie może być powzięta bez przyzwolenia izb. Książę Wallerstein żądał dalszych wyjaśnień, lecz p. von der Pfordten zbył go uwagę, iż już dał odpowiedź i niemyśli zapuszczać się w sokratyczne dysertacje.

Na dzisiejszem posiedzeniu usiłowali mowcy lewej strony wykazać, że ministeryum naruszyło uchwałę izby z d. 7. listopada r. 1849 dotyczącą się tej sprawy.

Dzisiejsza mowa p. von der Pfordten była pełna gwałtownych wycieczek przeciw p. Gagern i partyi Gothajskiej. Rezultat całego posiedzenia był ten, że wniosek wydziału przyjęto znaczną większością. (R. Ztg.)

(Nowa ustawa względem wychodźców.)

Hamburg, 12. czerwca. Przy codziennem wzmaganiu się wychodźstwa w najrozmaitsze strony, i przy częstych skargach wychodźców na złe obchodzenie się i zaopatrzenie w naszym mieście, jest bardzo przyjemną rzeczą, że nasz senat zniósł dawniejszą bardzo niedostateczną dla wychodźców ustawę i wydał dzisiaj nową z następującym wstępem:

„Ponieważ okazała się potrzeba wziąć powtórnie pod rewizję rozporządzenie z dnia 4. lutego 1848 względem przesłania wprost do innych części świata idących na Hamburg wychodźców, przeto wysoka rada przedsięwzięła tę rewizję i wydała w tej mierze nowe pod dzisiejszą datą rozporządzenie. — Wysoka rada widzi się przy tej sposobności spowodowaną wyraźnie oświadczyć, że to rozporządzenie ściąga się tylko do wychodźców udających się ztąd wprost do innych części świata, gdyż dla przewożenia wychodźstwa na innej drodze — zwłaszcza że tutejszy okręt przeznaczony jest dla wychodźców tylko do Anglii, zktąd się już w inny sposób dalsza podróż odbywa, — nie mogą tutejsze władze wykonywać ścisłej kontroli, i czynność swą względem przewozu muszą ograniczyć na późniejszej indagacji i na ukaranie doniesionych im niesprawiedliwości. Dano na zgromadzeniu naszej rady. Hamburg, 3. czerwca 1850.“

Rozporządzenie to zawiera najstosowniejsze przepisy o zaopatrzeniu wychodźców, o czasie trwającej podróży, dla której się prowiant i woda muszą na pokładzie znajdować, równie jak i o liczbie przeznaczonych do przewozu osób według wielkości okrętu. Równocześnie postanowieni są urzędnicy, którzy każdy okręt z wychodźcami, nim port opuści, ściśle rewidują, czy odpowiada wszystkim w rozporządzeniu zawartym przepisom, i dopiero po uzyskanym rewersie, może okręt wypłynąć z portu. Rozporządzenie to następczające takie bezpieczeństwo wychodźcom przyczyni się wielce do ściągnięcia ich do naszego miasta, bo nawet podczas tutejszego ich pobytu zastąpieni będą tem rozporządzeniem od oszukaństwa i molestacyi.

(Zamiar osiedlenia się w Węgrzech licznych Wirtemberczyków.)

Z Wirtembergu wybierają się liczni wychodźcy do osiedlenia się we Węgrzech. Tamtejszy „Staats-Anz.“ pisze w tej mierze z dnia 7.: „Uspokojenie Węgier wytoczyło na nowo kwestyę wychodźstwa do tego kraju, a w pismach publicznych można często wyczytać ogłoszenia o korzystnem na pozór wypuszczaniu gruntów na własność. Z naszej zaś strony podajemy niniejszem do wiadomości publicznej, iż staraniem naszym będzie powziąć bliższe wiadomości względem stanu i stosunków, jakie przybylców w pomienionym kraju oczekują, tudzież względem zamiarów austr. rządu na wypadek przyznania mianowicie niemieckim przychodźcom jakich korzyści, poczem nie omieszkamy zawiadomić o tem publiczność. Na razie jednak a zwłaszcza przy niepewnem jeszcze przyszłym uregulowaniu Węgier, nie radzilibyśmy udawać się tam, szczególnie wychodźcom mniej możnym lub w większych masach.“ (Lt.)

(Kurs giełdy frankfurtskiej z 13. czerwca.)

Met. Austry. 5 $\frac{1}{2}$ % — 78 $\frac{3}{4}$; 4 $\frac{1}{2}$ % — 68 $\frac{1}{4}$. Akcyje bank. 1109. Sard. 33 $\frac{3}{8}$. Hyszp. 3 $\frac{1}{2}$ % — 32 $\frac{1}{2}$. Polskie 300 — 127 $\frac{1}{2}$; 500 — 80 $\frac{3}{4}$.

Prusy.

(Depesza telegraficzna.)

„Oester. Correspondenz“ podaje następującą depeszę telegraficzną:

Berlin, 14. czerwca. Dziennik „Staatsanzeiger“ ogłosił ministerjalne rozporządzenie względem nadania i odjęcia koncesyi księgarzom i drukarzom.

(Kurs giełdy berlińskiej z 15. czerwca.)

Dobrowolna pożyczka 105 $\frac{3}{4}$. Oblig. długu państ. 85 $\frac{1}{8}$. Akcyje bank. 95 $\frac{5}{8}$. Pol. listy zast. 96 $\frac{1}{4}$. Pols. 500 — 80 $\frac{3}{4}$; 300 — 127 $\frac{1}{2}$. Frydrychsдоры 13 $\frac{1}{12}$. Inne złoto za 5 tal. 12 $\frac{1}{8}$.

Królestwo Polskie.

(Przyzwolony powrót do kraju.)

Warszawa, 14. czerwca. Najjaśniejszy Pan przychylnie do wstawienia się 30. księcia Namiestnika Królestwa najmłodsziemu dozwolił raczył polskiemu wychodźcy Leopoldowi Turowskiemu we Francyi w mieście Strassburgu przebywającemu, powrócić do kraju, bez pozostawienia mu atoli praw szlachectwa, jeżeli takowych przed rokosem używał i bez powrócenia mu skonfiskowanego na rzecz skarbu majątku. (Gaz. Warsz.)

Tureya.

(Roznaite wiadomości z Konstantynopola.)

Konstantynopol, 1. czerwca. (Na Tryest.) Po dotkliwej zimnej niepogodzie nastąpiła już pora cieplejsza, mimo to jednak nie ożywił się handel bynajmniej. Spekulacya kupiecka doznała równie jak i dyplomatyczna dłuższej przerwy, chociaż z różnych przyczyn. Handlowi nie sprzyjały mianowicie smutne wiadomości z Europy; co zaś do polityki, tedy dyplomacya turecka ukończyła jak na teraz bieżące swe rachunki z Europą, a przynajmniej zdaje się przybierać pozor podobny. Innych ważnych wypadków nie ma wcale, oprócz podróży sułtana do wysp archipelagu, która zaczyna się z dniem 1. czerwca. Objętość tej podróży jeszcze nie wiadoma. Przedewszystkiem odbędzie się uroczyste poświęcenie nowego meczetu na wyspie Chios. Podróż ta rozciągnie się zapewne aż do wyspy Rhodus. W. sułtanowi asystują Achmet Fethi Basza, szef artyleryi i drugi

szwagier Mohamet Ali Basza. — Kapudan Basza dowodzi okrętami, które przed kilkoma już dniami wypłynęły na morze, wice-admirał zaś parową flotylą. — Sprawa bośnińska poruczona została nowemu seraskerowi podobno głównie dla zorganizowania tego kraju. 29. odbyła się rada ministerjalna pod prezydencją w. wezyra.

W Saloniki uspokojono mieszkańców usunięciem Arifa Baszy, a teraźniejszą pomyślność miasta przypisują trwającej zgodzie między Izmaelem Bejem, prezydentem rady wojennej, a Kurszyd Baszą cywilnym administratorem. Wyspa Mitylene oprócz doznanych w zeszłej zimie mrozów, dotknięta jest teraz plagą szarańczy. Do Smyrny przybył p. Fabrias, krewny pana Lamartine, w zamiarze osiedlenia się z rodziną w tamtejszej okolicy na ziemi darowanej temu sławnemu pocię przez portę. Wkrótce ma też sam Lamartine przybyć. Podróżuje on na Dunaju na Konstantynopol, zczem odwiedzi zapewne także i Wiedeń. (Wand.)

Wiadomości handlowe.

Obrót handlowy w ostatnich czasach mimo kontraktów wcale mało był ożywiony; zjazd wprawdzie kontraktowych jest liczny, i z dóbr na sprzedaż, ile słyszymy wiele jest wystawionych, lecz jak się zdaje nie tyle z potrzeby jak raczej z obawy i niepewności stosunków, jakie zawsze zachodzą w epokach przechodowych jednego systemu w inny; co też właśnie i kupea wstrzymuje, dla tego trudność jest wielka wejścia w pewny i stanowczy interes. Obrót czysto pieniężny zaś jest nieco więcej ożywiony. Kurs srebra we Lwowie niższy od wiedeńskiego, stręczy sposobność podsyłania brzęcząca monetę do Wiednia, w zeszłym tygodniu miano wyprawić transport 25 tysięcy ewancygierami; złoto zaś, które dawnie odchodziło, dziś tu wstrzymano bo stoi o 2 $\frac{1}{2}$ % wyżej na miejscu niżeli w Wiedniu. Co do listów zastawnych, liczone zeszłego tygodnia w obrocie 50 tysięcy w cenie po 99 zr. 42 do 50 kr. Pomatu zaczyna się dowóz zakontraktowanej wełny, i 11. b. m. nadszedł pierwszy transport; do lipca oczekują kontrahenci około 1500 cetnarów. Ale z Brodów poszło już kilka tysięcy zakupionej przedtem rosyjskiej wełny do Wrocławia. Cena jednak teraz spadła, i stała w zeszłym tygodniu o 5 $\frac{1}{2}$ % niżej przeczłorocznej. Okowita wcale ma mało obdytu; konsumpcya w kraju nieznaczna a za granicę nie zamówiono. Cena utrzymuje się dawniejsza 54—55 kr. m. k. za garniec.

Kurs lwowski.

Dnia 20. czerwca.

W monecie konwencyjnój.

	gotówką		towarem	
	zlr.	kr.	zlr.	kr.
Dukat holenderski	5	40	5	44
Dukat cesarski	5	42	5	45
Półimperyal zł. rosyjski	9	41	9	44
Rubel sr. rosyjski	1	53 $\frac{1}{2}$	1	54 $\frac{1}{2}$
Talar pruski	1	39	1	40
Polski kurant i pięciozłotówk.	1	22	1	23
Galicyjskie listy zastawne za 100 zlr.	99	25	99	45
Galicyjskie listy zastawne w kasie Tow. Kredyt.	99	40	100	—

(Kurs wekslowy wiedeński z 15. czerwca.)

Amsterdam 165 l. 2. m. Augsburg 120 l. uso. Frankfurt 119 $\frac{1}{2}$ l. 3. m. Genua 139 p. 2. m. Hamburg 176 $\frac{1}{4}$ p. 2. m. Liworno 118 $\frac{1}{2}$ p. 2. m. Londyn 12. p. 3. m. Medyolan 103 l. 2. m. Paryż 141 p. 2. m. Agio duk. ces. 26. Napoleondor. 9. 39. Szufryn. 16.40. Agio srebra 19.

Przyjechali do Lwowa.

Dnia 19. czerwca. Hr. Dembiński Eustachy, z Nienadowy. — Hr. Łoś Adam, z Dobrzanki. — PP. Ubysz Felix, z Kamienopola. — Siemiginowski Jakób, z Torskiego. — Udrycki Adolf, z Choronowa. — Bochdan Stanisław, z Zadwórzka. — Jędrzejowicz Maksymilian, ze Śniatyna. — Starowiejski Franciszek, z Miechowca małego.

Wyjechali ze Lwowa.

Dnia 19. czerwca. Hr. Ożarowski Konstanty, do Olszanicy. — Hr. Stądnicki Eustachy, do Mościsk. — Hr. Dzieduszycki Alex., do Łachowic. — Hrabina Dzieduszycka Anna, do Siechowa. — PP. Gołaszewski Jakób, c. k. radca apel., do Krzywego. — Rozwadowski Antoni, do Torówki. — Bogdanowicz Maksymilian, do Przemywołek. — Baliszewski Walenty, do Uherzec. — Dombay Dyonizy, do Winnik. — Lityński Jan, do Wierzblian. — Lang Ignacy, do Wolicy.

Spostrzeżenia meteorologiczne we Lwowie.

Dnia 19. czerwca:

Pora	Barometr w mierze wied. sprowadzony do 0° Reaum.	Stopień ciepła według Reaum.	Średni stan tem- peratury do g. 6. zr.	Kierunek i siła wiatru	Stan atmosfery
6 god. zr.	28 1 8	+11,5°	+14°	zachodni	pochm. mgła
2 god. zr.	28 1 10	+13,5°	+11°	„	„
10 g. w.	28 1 10	+13°	„	połud.-wschodni	„

TEATR.

Dziś: opera niem. z tańcami: „Silvana“ oder: „Das Mädchen im Spessarter Walde.“
Jutro: trajedya polska: „Domy polskie w XVII. wieku.“
W sobotę: na dochód J. Panny Berg: „Musikalisch-dramatisches Quodlibet mit Tanz.“